

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 драхне, тримесечно 9 драхне, годишње 36 драхне

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДНО

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломба 33 Солун.

БРОЈ 10 лепта.

Уређује ОДВОР

БРОЈ 10 лепта.

Немачки мир

Пре два дана добисмо једну нову, веома важну и интересантну вест да је немачки Рајхстаг одлучио да тражи од владе закључење мира на основу стања пре рата. Према томе у тој одлуци се одбацује свака мисао о територијалном увећању као економском и војовољу и непријатељству између народа после рата. Та резолуција предвиђа стварање нарочитих међународних закона и заједничких организација у свима државама.

Као што се види ова декларација се слабо разликује од изјаве графа Чернина, аустроугарског министра спољних послова, који је недавно казао да је двојна монархија жальна мира како би се што пре прекратило ово крваво и бесциљно ратовање, а да би се што пре дошло до тога, она се одриче свих територијалних посуда задовољених у овоме рату као и ратних одштета и контрибуција.

Према овоме две највеће силе, које стварно чине централни савез, изјасниле су се отворено, кратко и јасно да желе доћи до часног мира на принципу стања пре рата.

Овде је за нас од нарочитог интереса немачка декларација, која заједно са многобројним и равноликим вестима, даје најтачнију слику стања духова најверовог царства, које је запало у једну тешку и безизлазну кризу.

Свима је познато доскорашње држање целокупне немачке јавности, која је под огромним утицајем војне империјалистичке странке, преузроковала и повела овај рат без икаквих скрупула и обзира у циљу покоренја Европе и Оријента. Али одлучно и енергично држање наших Савезника, који су у служби светске цивилизације и савременог хуманизма, напрегли све своје снаге и способности, донело је позитивних резултата са којима можемо бити потпуно задовољни. Јер Немачка је, под импресијом многобројних дипломатских неуспеха и војних поразе, претрпела такав крах, који је, као логична последица, про-

узроковао читаву бурну од незадовољства у свима слојевима народним.

То се нарочито види из следећих догађаја:

1. Огромна оскудица и местимична глад, што проузрокује готово свакодневне nerede, демонстрације, па чак и побуне које се угушују посредством наоружане силе.

2. Дезорганизација странака у царевини, расцеп у странци националних либерала, расцеп у странци центра, а иначе све ове странке су крајње неповерљиве према социјалистичкој већини, на коју је принуђена влада да се ослања.

3. Велики, готово крајњи неред у Пруској. У маси влада незадовољство због обмане да ће се рат ускоро свршити и обећањем изборних реформа које се не изводе, а горе пангерманистички разувдани радбаца у очајање трезвене и конзервативне елементе, који више неће да потпомажу ничију авантуристичку политику.

4. Сукоб између цивилне и војне власти постаје сваким даном све већи и заоштренији.

Имајући све ове чињенице у виду, биће нам јасно да схватимо енергичан тон „Франкфуртер Цајтунга“, који је ту скоро цисао: Никаква сила више неће моћи зауставити демократски талас који захвата све слојеве немачког друштва и тешко свакој оној влади, која би своју судбину везала за реакционарне елементе! Или пак одлучан глас Максимилијана Хардена, који је недавно најавио да ће споразумне силе закључити мир само са револуционарном и слободном Немачком која ће се отрести Хохенцолерна...

Задржавајући се овде на констатовању ових значајних догађаја, који се данас одигравају у Немачкој, ми можемо бити потпуно спокојни и задовољни, јер је најупорнији противник дошао до сазнања да не може и даље продужити овај рат са негледима на какве успехе. То је један од најважнијих датума у историји овога рата. А други ће бити епохалан када

ова иста Немачка схвати да се мир не може закључити ни на каквим другим основама, осим на принципу националитета, који је једино у стању да рестаурише Европу и створи солидан основ који ће бити најреалнија залога будућој хармонији међу новим народносним државама.

АМЕРИКА У РАТУ

— Припреме се настављају —

Лондон, 7. јула

Дописник „Морнинг Пост“ јавља из Вашингтона, да ће се повећати прве армије за Европу. Остале трупе вежбаће се према искуству Англо-Француза. Кратко време иза линија и у рововима учиниће их ако не надмоћним, онда бар равне Бугарима. Није пак претерано гледати, да ће ове трупе бити надмоћне немачким са свих разлога: 1) Људи су нарочито брзи и физички надмашују непријатеља; 2) Они нису никад трпели оскудицу, и у логорима, као и на фронту добијаће своје оброке редовно. Американци ће највише подржавати сигурност победе, јер они схватају, да другога краја не може бити. Њих неће оеспокојавати вести о њиховим породицама, као што је то случај у Немачкој.

Дописник „Дејли Телеграф“ у Њујорку јавља, да је мобилизација народне гарде, која броји око 300.000 људи отпочела прошлог уторника. Од суботе почетак избор 650.000 људи, који ће сачињавати прву војску за Европу. Они људи изабраће се од 10 милиона уписаних, између 20 и 30 година.

Грчка штампа

Ево закључка из расправе г. Павла Поповића о српско-грчким односима.

»Не желим улазити у појединости о несрећној грчкој неутралности. Мислим да није згодан тренутак да се упуштам у оптужбе против Грчке, мада ми Срби имамо право то чинити. Више волим да усвојим опште мишљење по коме Грчка није одговорна за српске несреће, и да треба разликовати грчки народ од грчке владе.

Ми Срби знамо да Грци нису као Бугари. У Бугарској цео је народ одговоран за политику краља Фердинанда и његове владе. У Грчкој, за одговорност сматрамо краља и владу. У Бу-

гарској све новине изражавају одушевљење за рат који је влада објавила против Србије. У Грчкој, најугледније новине не престају нападати владу што није помогла Србији. У Бугарској све су странке сагласне с владом у погледу германофилске политике. У Грчкој, само странка барона Шлика. Ни Дакел, ни Гешов, ни Маликов, најважнији представници удружене опозиције и словенскофилске странке, нису учинили никакав корак да спрече кобни рад краља Фердинанда и његове владе, нити ће учинити. У Грчкој, видимо да најкрупније личности у земљи, генерал Дангелс, адмирал Куидуротис, па и сам Венизелос не устежу се да дигну једну регуларну револуцију у циљу да обору политику оних на власти. У Бугарској ни један ред људи, ни удружење или еснаф, нити каква политички чинилац се не нађе да протестује против учиненог злочинства. У Грчкој, грађани, којима и свештество учинише доста. Тако исто важна средишта, Солун, Крит, Халс, Самос, Матилена, дагоше устава да би одбрањили право. Ми смо Срби у току свију ових

догађаја, и потписали смо и депешу коју су најплеменитији синови Француске упутили г. Венизелосу у која гласи: «Највеће жеље и наше дивљење прима вама и племенитим вам пријатељима».

Ако Грчка не жели да се придружи својој савезници, Србија је већ преконала. Србија не може више страдати него што је страдала. Али ако се Грчка најзад реши да учини своју дужност, Србија ће то с највећим задовољством примити. Ако то учини, учиниће га за спомен Пировацу и Прилепу, кнезу Михајелу и краљу Ђорђу, Карађорђу и «Пријатељском Друштву» и свију оних најрањенијих израштаја који су патрени жудели грчко-српски савез. Учинеће то за спомен једног од најплеменитијих синова Србије, великог Даштеја Обрадовића, који је премаког година, у 18. веку, радио с највећим савезом Грчке Јеротеом Девдрином, и који је Обрадовић, један од твораца Нове Србије, осећао највеће дивљење и највећу симпатију према творцима Нове Грчке». («Неологос» број 126).

Под-Луј

Зашто се бијемо

(Генерал Петен, врховни командант француске војске на француском фронту, објавио је у »Војном Листу« француском овај чланак, намењен »француском ратнику«.)

Сувише се мало зна, или се по некад сувише заборавља, зашто се бијемо ми.

Бијемо се зато, што нас је Немачка напала;

Бијемо се, да отеремо непријатеља из своје земље и да јаким и потпуним миром спречимо, да се никад такав напад не понови;

Бијемо се зато, што би злочин био извештати, срамним клонућем, и наше мртве и нашу децу;

Бијемо се зато, да мир поарати у нашу земљу и умрућност а одврати оскудицу која би, с рђавим завршетком овога рата, много гора била него оскудица коју сада наши трпе;

Бијемо се упорно, бијемо се дисциплиновано зато што су то битне погодбе за победу.

Хоћу да вам кажем сасвим просто, сасвим срдечно, као пријатељима и као људима, истину оштру, каква нам се укажује, задржавајући се на тачкама које нас могу особито занимати. А уверен сам, да ћете

бити сагласни са мном у закључку који је у томе, да сав, по својој моћи и ва своје месту, мора и даље вршити своју дужност, васколику своју дужност.

Извори онога рата

Питање као да се и не поставља, толико су објављена документа доказна и оптужбена за наше противњике, једане проузроковаче овога рата, али од неког времена, Немци се труде да замраче новим лажним стањем које је и сувише јасно за њихову осуду. С друге стране, Кајзерова социјалистичка савезанику свуда гласоречи: «Шта је стало до извора рата? Одговорности ће се моћи утврдити тек много доцније.» Ти савезаници напаво, у неким неутралним земљама, а по несрећи чак и код нас, случесавка више, мање свесних њихова увиђања који повлађају: «Шта је стало до извора рата?»

Макоб је стало до извора рата овога; сувише много људи навикло се да каже: »Безумно је продужавати овај рат«. Као да су савезничке владе огласиле рат и као да га оне одуговлаче. Међутим, Немачка је припремила, хтела, огласила рат; Немачка га продужава, а са и-

стим жељама за тиранијом господарењем. Извори рата откривају нам циљ коме тежи Немачка, циљ који се она упуна да прикрије под терезијама непријатељских, сваког дана дружичјим, али увек варљивим.

Историја догађаја из лета године 1914. казивања је десет пута. Документа о њима објавиле су све државе, — па и наши непријатељи који су се сама осудили, обелодањујући их.

Ја ћу само да вас подсетим да је Аустрија, чинећи врло неправично Србију одговорном за убиство аустријског престолонаследника, хтела да од Србије добије „задовољења“ која су ишла ништа мање него на то, да се загосподари независношћу тога храброг малог народа; да је српска влада, по самом савету руског цара, примила, само да очува мир, услове најумијажније; да је аустријска влада, која је очекивао била неискрена, правила се, да се тиме не може задовољити и вагло огласила рат Србији; да је руска влада, свечаним обавезама везана за Србију, видела себе примораном, без икакве жеље за нападајем, да мобилише неколико својих корпуса према Аустрији, чинећи при свем том кораке за корацама да не да сукобу да се пегорша; да су Енглеска, Француска и Италија помагале у Бечу предлоге да се ствар реши договорним путем, и да је изјавила Енглеска предлажећи Немачкој да

се придружи том заједничком кораку. Немачка не хтеде; она је била иза Аустрије; она је више него Аустрија, хтела рат. Првих дана, она се правила као да не зна за ултиматум, који је њена приска савезница упутила Србији, а документи које је она сама обелодавила утерују је овде у очигледају лаж. Њен посланик у Бечу гурао је у рат и кад у један мах Аустрија, мање, више искрено, изгледаше да изгнеше договор који могаше све спасти; онда Немачка објави да мобилише против Русије (18. јула) и изазва општу мобилизацију руску, у којој се правила да види изазивање према себи.

Предумишљени напад

А међутим, још 16 јула, цар Никола, личном депешом цару Вилхелму, објавише понуду, да „аустро српско питање изнесе пред Хашку конференцију.“ Вилхелм је одбио ту понуду, али без сумње свестан злочина који чини, он је у немачкој Белој Књизи изоставио ту тако значајну депешу То је признање. Узалуд 18 јула, 19 јула цар Никола показује своје кораке личне, свесрдне, узбудљиве код Вилхелма II; овај одговара кратко, оштро дрско: Затим, наједанпут, кад Беч можда хоће да почне преговоре, он нагли сукоб објављујући рат Русији, чак и пре Аустрије, на очиглед целога света.

— наставиће се —

но од Сен-Кантена Немци су извршили напад који је пропао. После јаког бомбардовања, Немци су извршили напад на наше положаје од Козоне, и до источно од Иртебиза. Напад је потпуно пропао на оба крила. У центру су успели да заузму неколико ровова прве линије. Али против напада они су заустављени. Непријатељ је претрпео страховите губитке.

Руски коминике

Петроград, 7. јула

Наше су трупе пре прошле ноћи извршиле напад и заузеле село Новицу, јужно од Калуса. Али изложене великим губитцима у операцији, повукле су се источно од села. Одбијена су два непријатељска напада на ове одреде нашом ватром. Заробили смо 220 војника и три митраљеза.

Италијански коминике

Рим, 7. јула

У току претпрошле ноћи, непријатељски одреди под заштитом артилеријске и митраљеске ватре напали су наше положаје западно од Версика. Напад је био осујећен благодарши хитрашће наше пешадије и јаког дејства артилерије. Јуче, у области брда Медина одбили смо непријатељске одреде. Наша је артилерија разрушала непријатељски положај код Поточе и разјурила трупе које су биле у резерви.

У ваздушној борби оборен је један непријатељски аероплан.

Енглески коминике

Лондон, 7. јула

Одбијен је непријатељски напад претпрошле ноћи, северно од Шеризија. Извршили смо срећан препад северно и источно од Ипра. Заробљено је војника. Јуче под заштитом артилерије непријатељ је напао наше положаје северно од Ламбарзда. Непријатељске су трупе успеле да са приближе нашим рововима само на једном малом сектору фронта а ове које су успеле да продру у наше линије одбачене су нашим против нападом.

Месопотамија: — Једна наша колона напала је турску војску у правцу Рамабиха на Еуфрату.

би око Ипра.

Чим је објавила упис у добровољце, Енглеска је, с пуно поноса, видела како на челу свих погорки прилазе развијеној застави сви шампиони њезина. Ни један једини није изостао. А сам полазак таког једног шампиона изазивао је огромно одушевљење у целом клубу чији је он понос и углед годинама пре тога био. Где је било 120 чланова у клубу, ту је 100 њих пошло у Киченгроу војску; где их је било 100 ту је 80 отишло у добровољце. Рекорд је у том погледу однео спортски клуб у Валсеју: он је имао 92 члана, а дао је 90 добровољаца. А у једном маленом месту у грофовији Флешуру која за посланика у Доњем Дому бира Аскита, од 2500 становника сва одрасла мушкар-

ту. После кратке борбе Турци су претрпели огромне губитке. Наше је напредовање заустављено услед велике врућине. Резултат ове операције је што смо могли напредовати 12 миља уз Еуфрат у току 10 последњих дана.

Шпанска неутралност

Шпанске власти снабдеву сумарене

— — —
Лондон, 7. јула.

Енергични протести енглеске владе код шпанске владе поводом торпилрања савезничких лађа у шпанским водама објављувају се открићем које је лист „Либерал“ из Севила изнео о учешћу шпанских власти у снабдевању непријатељских сумарена. Ово је откриће доставио своје листу дописник „Дејла Експреса“. Пре неколико дана, — вели лист — пет немачких сумарена прислели су у једну варош вршећи маневре на очиглед становника, који су у масама сишли на обалу да посматрају призор.

Једна лађа пуна са патролом отпловила је са обале ради снабдевања сумарена. Док се је ово дешавало, појавила се и пучина једна савезничка трговачка лађа. Један је сумарен одмах отпловио из пристаништа и потопио лађу на очиглед посматралаца.

БУРА У НЕМАЧКОЈ

Берн, 7. јула

Јуче је требало, да отпочну седнице рајхстага као и да нови канцелар даде свој експозе о унутрашњој политици.

Управни одбор социјалистичке већине рајхстага био је решио да у име народа повове канцелара, да се изјасни готов: 1) да се отпочну преговори о миру са силама Споразума на основу стату кванте без анексија од макоје стране; да се у Немачкој успостави парламентарни режим и да се уведе у пруски парламент исти изборни систем, који је у снази у целој царевини.

Многе су се странке ангажовале да потпомогну

ове захтеве. Нови канцелар претресао је политичка схватања са разним шефовима странака, али изгледа да парламентарни кругови не деле његово мишљење о ситуацији.

Да би се могла схватити заостреност духова у Немачкој, довољно је цитирати речи „Фосише Цајтунга“, либералног органа познатог по своје умереном тону, који је писао поводом смене Бетмана Холвега: „Не желимо видети на власти нова лица, не интересује нас промена личности. Ми желимо да данашњи систем, који је рђав, буде замењен другим системом“.

Енглези у Америци

— Позив лорда Нортклифа —

Париз, 7. јула

Јављају из Њујорка: Говорили на Њујоршкој секцији Овер Си (амерички клуб британских поданика у Сјед. Државама), лорд Нортклиф председник клуба позвао је 400 секција, колико ово удружење броји у Сјед. Државама, да учине све што је у њиховој могућности, како би Америка помогла, да узме што изазивањег учешћа у рату и за крајњу победу. Сваки човек, ожењен или не, треба да своје услуге понуди отаџбини. Лорд Нортклиф је остакао, да су секције Овер Си скупиле већ преко 2 милиона долара за патриотске циљеве, од које суме ће се половином употребити на грађење нових авијатичких ескадрила.

КРИЗА У АУСТРИЈИ

Чеси очекују слас од Споразума

Лондон, 7. јула

„Тајмс“ пише: Чешки кругови у Лондону извештени су из сигурног извора, да је цар Карло, под притиском немачког генералштаба, амнестирао све чешке политичке кривце. Революционарни покрет у Чешкој који је проузроковао скорашње nerede у Прагу, Будовици и Провици, говори чешких посланика у Рајхстагу са отвореним изјавама о неза-

статак који је поврх тога требало попуњити па да сфичерски кадар буде, савршено довољан, попуњен је предводницима, старешинама оних небројених енглеских спортских дружина, све самих младих људи пуних хладнокрвности и одлучности.

Министарство војно енглеско разумело је врло добро колику снагу може да црпи у националном спорту. Већ првих дана по објави рата установило је ово први „спортменски батаљон“, и сам краљ постао је његов главни командант.

„То је велика част и срећа за енглеске спортсмене, вели се у министарству прокламацији Ловци, играчи голфа, крикета, све врсте спорта заступљене су ту. Млади људи са универзитета, негдашњи ученици народних

Са ратних фронтова

Француски коминике

— Париз, 7. јула.

Узајамна артиљериска борба између Соме и Есна и у области Воклер-Краон као и на левој обали Мезе.

Јужно од Сен Кантена, Немци су после артиљериске припреме извршили напад на фронту од 800 метара источно од Гоши и воденице Туван. Непријатељ је успео да заузме ровове прве линије, мало доцније Французи су извршили против напад и потисли Немце са већег дела ровова.

Немци су, после јаког бомбардовања извршили

јаке противнападе на француске положаје у шуми Авокур, али без икаквог успеха.

Немци су извршили препаде на француске ровове код Пантеона југо-источно од Салињела као и на сектору Дуомона. Сви су ови препади осујећени. Један француски одред оперишући источно од Бадонвилера нанео је озбиљне губитке непријатељу. Заробљено је војника.

Париз, 7. јула

(доцније)

У току јучерашњег дана активност артиљерије између Соме и Есна. Север-

ФЕЛТОН

Спорт и рат

— Спорт је помогао Француској а спасао Енглеску —

Још много већу корист донео је спорт Енглеској. Неки кажу, да ју је он чак спасао.

На оглас, да Енглези дижу и спремају снагу војску против њих, Немци су се само насмејали. Међутим благодарши спорту који је код њих процрло у све народне слојеве по целој земљи, Киченер је нашао, чим је захтео, један страховити резервар младих људи, привикнутих на телесни напор, пуних душе отпорне сваке финансије. И ваје дуго прошло, а Немци су са запрепашћеношћу увидели колико су се грдно парали кад су овако с подсмехом го-

ворили с енглеској војној сваци. Ево шта је, на пример, „Барлинер Тагеблат“ једног дана написао: „Најважније одлике енглеске пешадије јесу вештина у одбрамбени и у искористивању терена. У томе се огледају последице њиховог спортског васпитања, које је много веће него у наших људи. Енглески регрути јачи су од наших и у гађању, и у патролској служби, и у маршевању. Омладина наша треба да се користи у будућности тим искуством, јер нам је умешност енглеског пешака до очигледности јасно доказана у свакој прилици за време бор-

вистности Пољске и образовање противнемачке коалиције од Пољака, Чеха и Југословена, учинили су да избије тако озбиљна криза, да је немачки генералштаб наваливао, да се предузму хитне мере ради побољшања стања.

Верује се, међутим, да амнестија чешких затвореника неће довести до битних промена у ситуацији.

Посланик Младо-Чеха Странски изјавио је пред уставотворном комисијом рајхсрата да се Чеси и аустријски Немци не могу сложити, јер ови последњи желе, противу сваког права, да управљају другима. Чеси не могу да чекају побољшање њихове садашње ситуације једним унутрашњим компромисом. Они се морају помирити са судбином и чекати резултате конференције мира.

Ове изјаве посланика Странског, који је главна

личност националног чешког покрета, проузроковале су праву бурну немачким круговима, јер оне доказују да Чеси желе уништење Хабсбуршке монархије да би себи осигурали независност.

„Чешко Јединство“ је позвано да се одрече речи посланика Странског, али је председник изјавио да је изјава индискретно објављена и према томе да не може бити предмет званичних манифестација странке. Код Чеха расте незадовољство нарочито услед тога, што царска амнестија није обухватила и посланике Крамаржа и Разена. Обојица су били осуђени на смрт, а цар им је смањено казну на доживотну робију. Крамарж је био осуђен услед тога што је хтео да одвоји Чешку од Аустрије и што је вршио пропаганду у том смислу код војске.

вољаци и то у најужем кругу њезе скромности 8 ов. м. пре подне у Макри а у стану старог нам борца за ослобођење наредника чика Расте Растића добровољца из 1875, 6, 7 и 8 г. 1885, 1912, 13 14, 15, 16 и 17 годинае.

Нађен новчаник.

Командант II заробљеничког пука бугарског актом од 1. ов. мес. Бр. 6074 известио је, да је на путу између Костурјана и Драгоманца нађен један новчаник од црне коже са нешто ситног новца који се налази код командара 9 чете 3 бат. II заробљеничког пука бугарск. пука.

Из Команде Места у Солуну Бр. 59910 од 5. јула 1917. г.

Читуља.

Неумитна смрт отрже нам за свагда нашег милог и непрежаленог сина Душана у 17 година свога младејског доба ђака IV разреда гимназије а после подужег и тешког боловања у Лозну, далеко од својих родитеља. Ову тужну вест по нас несретне родитеље, овим путем јављемо својим сродницима познаницима и пријатељима, молећи их за саучешће у овој нашој превеликој жалости. Ову привилу не можемо пропустити а да не изјавимо вичући благодарност директору колежа у Валфрону господину Таржу и његовој госпоњи, који су се свима силама старали да покојника отргну из чељусти незајажљиве смрти. Такође вичући благодарност дугујемо чи вољницама нашег консулата и другозема покојниковим г. Ксенофону Шаховићу, студенту и Борђу Ставрућу гимназијста, који су се својски заузимали око покојника само да би му тешку болест олакшали. Нека је вечита благодарност и свима онима, који су нам покојника до вечне куће испратили.

Ожалостени родитељи: Хрисајта и Борђе Тасић учитељи из Охрида; стриц Стева Тасић, мјор; баба: Хрисавија и Сотира; браћа и сестре: Сава, студент медицине Светомир Слободан и Љубица; браћа и сестре од стрица: Аца, Милош, Даница Малица и Наталија.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Атина. — „Патрис“ јавља: Грчки бегунци који су дошли

из Митилена преко Сире причају да Турци јако злостављају Грке у Малој Азији а нарочито у варошима Конји, Гастамуни и Бруси. Више хиљада Грка су отишли у планине.

Благодарност.

Новак Плећевих рез. пешад. Капетан I кл., предао је преко Владних Комесара у Солуну 100 франц. франка, да се овим новац посли нашим инаа ледима за покој душе његових милих и драгих покојника: Чедо Димитрајевића б управника Крагујевачке задруге и Радоја П. Радојевића бив. началника војних пошта.

Владних Комесара и овим путем изјављују благодарност племенитом дародавцу.

Из канцеларије Влад. Комесара у Солуну, 6. јула 1917 г. бр. 2772

Објава.

Родитељи који би хтели дати своју мушку децу да проведу лето на чистом ваздуху а о чијој исхрани ће водити бригу надлежне власти, нека их пријаве канцеларији Владних Комесара.

Из канцеларије Владних Комесара 5. јула 1917 год. Број 2712 Солун.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званични извештај —

Солун, 7. јула

6 јула стање непромењено. У току ноћи одбијен је један непријатељски препад код Старовине.

Солидарност Америке

Париз, 7. јула

Јављају из Рио де Жанейро „Дјели Мељу“: Влада Сједињених Држава одлучила је, да пошаље у престоницу јужно-америчких држава неколико искусних министара и државника, као што су Маколов и Рут, који ће везе између Сјед. Држава и јужно америчких република учинити још тешњим. Очекује се сад закључње нових политичких и трговачких споразума са јужно америчким републикама, као и објава рата од стране Бразилије Немачкој.

Неспокојство кајзерово

Лондон, 7. јула

Јављају из Амстердама „Дејли Мељу“, да је кронпринц изјавио шефовима

странака рајхстага, да му је кајзер наредио да их прими. Он је рекао: Мој отац жели да створи себи независно мишљење о канцеларовој политици.

САОПШТЕЊА

Г. Илија Петровић, коњички поручник, да се јави Драгољубу Радојевићу у Солуну п. бр. 999

Драгослав Секулић оба. занатл. чете беогр. вој. станице, има две карте из Србије у штампарији „Вел. Србије“, од Полксције Секулић.

Најновије вести

Париз, 7. — Јављају из Буенос Ајрес: Прекид дипломатских односа са Немачком неминула је. Одговор Немачке на аргентинску ноту поводом торпедовања „Торо“ није још дошао услед промене канцелара.

Париз, 7. — Већи број листова организирају се да изнесу комеатару немачких листова и истичу задовољство германистичке штампе поводом промене канцеларове. Говорећи о формули мира, који се спрема „Тан“ шапе: Рајхстаг би се могао надати да управљачима наметне такву идеју, мјру само једнодушном манифестацијом. У место те манифестације, канцелар има да бира између три програма разних странака.

„Журнал де Деба“ шапе: „Кометари штампне односно именована г. Михаелиса, показују све више да су пангерманисти опет добили поуздања и да узек влада војна странка. Један телеграм из Женеве „Тану“ карактеристичан је. У њему се вели: „Ратоборне изјаве, које одекну у Москва ће још одјекавати у Берлину само су пролог да Немачку представе непобедном. За тим ће доћи театрална енцијатива, када ће се Немачка показати расположеном на разоружање, па чак и да онемогући у будуће сваки рат, превазилазећи чак у пацифистичким изјавама руски Совјет“.

„Берлинска влада предложиће изненада разоружање свих зарађених, као и обавезну арбитражу. Они би рачунали, да таме увесу навесну забуну. Не дајући мишљење о вероватности овога маневра. „Тан“ конститује, да то не би могло преварити народе Споразума.

Париз, 7 — Јављају из Христјаније: Велики пожар избио је у Троицелну. Штета се, цени на 50 милиона франка.

Лисабон, 7. — Избио је јак штрајкачки покрет у вароши. Влада је предузела енергичне мере. Уставне гаранције укинуте су за 30 дана. Сад влада потпуно мир у земљи.

Летина причава.

из Вучака: Жена Даница пише да су примили његову карту: сви живи и здрави. Пата за командира Вукића, Суводолце и Живу.

(Наставиће се)

П И В О

Добио сам већу количину доброг пива у флашама.

Продаваћу за војску, војне менаже, Србе и српске избеглице.

Магазине се налази до Салоник Банке Тијано Хан бр. 9.

Гаљо Бордевић.

Дневне вести

Нов француски посланик

Солунски „Експрессант“ доноси, да је бивши француски посланик код Провизорје грчке владе г. де Били наименован за француског посланика код српске владе.

Увоз сувог грожђа у Енглеску.

Из Атине јављају: Енглеска је влада одобрила увоз сувог грожђа у Енглеску. Тај ће пренос извршити грчка трговачка флота.

Нов зајам.

Дипломац лондонског „Дјели Телеграфа“ јавља из Вашингтона, да ће се конгресу ускоро поднети на одобрење нов зајам Савезницима од 60 до 100 милиона фунти стерлинга.

Нереди у Аустрији.

Из Црчха јављају: Избили су озбиљни нереди у Аустрији у индустријском округу Аструа Витковцу. Радници, раздражени услед хрђаве исхране организовали су манифестације. Војне су власти угушиле покрет, побивши многе раднике. Ову је аферу навео у парламенту чешко

шки посланик Прочек који је тражио објашњења од министра војног и министра снабдевања. „Арбајтер Цитунг“ јавља да је за време нереди у Витковцу убијено 5 људи, и рањено 12 људи. Војници су пуцали на огладалу масу.

Повлачење из Епира.

Из Атине јављају грчки министар унутрашњих дела извештао је да су извесан италијански одред почели да се повлаче са наших места у Епиру. Упостављене су грчке висте у евакуисаним местима.

Помен.

Изгинулим добровољцима у свима прошлим ратовима, даваће се на дан 9-ог ов. м. пре подне после службе божије у скромној цркви допунске команде у Макри.

Слава српских добровољаца.

И ако удаљени од наше лепе домовине, у туђини, убуђени скорим триумфом на путу наше победе уз помоћ наших дичних Савезника, прославиће се и ове године слава срп. добровољаца

школа, сви људи који су строгим вецбом постали дурашњи и у сваком погледу способни за војнички живот, имају једнак право да се пражаве за тај сјајан одред. Покажите непријатељу краљевом шта је спортимен енглески!

И Енглеви су ма то и показали нарочито у Фландрији где су се спортимени претворили на брзу руку у официре, славом заведени.

Само један пример да взнесемо — једну борбу како је описује дописник „Дјели Кроњикла“.

Било је повој и барба тек што се завршала. Победа је била на енглеској страни. Извојевао ју је један ирски пук, у коме је међу старешинама био и предводник ирске боксерске дружине, чувени Р. Лојд. Код

Немаца су три четвртине ефикасности биле избачене из строја. Капетана Лојда провашао сам на једним носилима, Лекар су га превијали. Куршум му је пробио руку и раме. Један страши ударац куваком расцепио му је чело на двоје. Он ме позваде, а узе да прича, испрекиданним гласом.

„Изневели су нас, кукавци једне! Кад су испали пред нас, било је већ докка да се из пушке пуца. И виа е шта смо овда урадили?“

Кидисали смо на њим овим јаким ручурдама и песницама, као да смо на векој огромној боксерској вецба. Ова су се бразили кувацанима. Али ми смо ударили као демони. Сваки удар песнице обарао је по једнога. Ах, да знате како смо им крхали носеве и чељусти! Ко

није стигао да умакне, далеко иза прве линије, тај се предао. Али баш кад сам хтео да викнем „ура“, дупко ме је један куваком, и тек мало пре дошао сам себи.“

У тој чудној борби голим песницама, Ирци, под командом боксера Лојда, отели су од Немаца 23 метралеза!

— Крај —

Карте из Србије

У Обавештајном Бјероу С. Ц. К. Солун, налазе се карте, са непотпуном адресом, које су већ раније објављене преко „Срп. Новина“ и „Рат. Дневника“ за сва лица:

из К ушевци: „Драги Лазо, јавља Ната, да је с децом здрав и дошла у Крушевац да про-

веде зиму. Адреса: Мајаву Борђевићу, грађевинару преко пута окр. болнице, Крушевац.

Драг Живковић, моли Зору Целатовић Ђуприја — да га извести о његовој породици, јер до данас нема ни трага ни гласа о њима, а нада се да ће га известити што пре на бр. п. 414 из Крагујевца: „Драги Радојко“ — пише жена Драга — Роса, да су сви здрави, син Војислав иде у школу; послали су му 40 кр. Поздрављају га мајка, син Војислав, кнер Душанка сна Станија, и жена Драга — Роса.

из Г. Милашовца: „Драги Дебривоје“ — пише отац Светозар, мајка Јока, брат Раденко и сестра Јелка. Примали карту којом се јавио с Тихомиром. Сви укућани његови, Тихомирови и његових другова здрави.

Тражите најбоље сатове „ЕТЕРНА“

у првој српској сајдиској радњи МИШЕ ЛАЗАРЕВИЋА из Београда
улица Венизелос бр. 12, у Солуну

која је добила велику количину најбољих швајцарских сатова из познате фабрике »ЕТЕРНА« и продаје их по утврђеној цени и то:

Број	Опис сатова	Број	Цена (Драхме)
1	сат отворен жељезнички са жигом С.Д.Ж.	»Етерна« 19123	40.—
1	» затворен жељезнички са жигом С.Д.Ж.	»Етерна« 19140	45.—
1	» отворен жељезнички шиклен без жига	»Етерна« 19121	35.—
1	» затворен сребрни гравирани са 15 рубина	»Етерна« 19137	60.—
1	» затворен сребрни оксидирани са 15 рубина	»Етерна« 19139	60.—
1	» отворен сребрни рељеф регулат. 15 руб.	»Етерна« 19162	46.—
1	» отворен сребрни са злати. уметк. 15 руб.	»Етерна« 19138	49.—
1	» отворен сребрни рељеф са 15 рубина	»Етерна« 19141	39.—
1	» затворен шиклен анкер са 15 рубина	»Етерна« 4919	38.—
1	» затворен челичан анкер са 15 рубина	»Етерна« 4920	38.—
1	» отворен оксидирани рељеф са 15 рубина	»Етерна« 19166	35.—
1	» отворен оксидирани грао	»Етерна« 19163	35.—
1	» отворен челични са леним шарама . . .	»Етерна« 19161	32.—
1	» отворен позлаћен модер. са сликом 15 р.	»Етерна« 19160	32.—
1	» отворен челичан	»Етерна« 19157	30.—
1	» шиклен за око руке ноћу светл. Анкер	»Етерна« 13109	28.—
1	» шиклен за око руке ноћу светлећи цилинд.	»Етерна« 1114	35.—
1	» шиклен за око руке ноћу светлећи . . .	»Етерна« 1396	50.—
1	» шикл. за око руке ноћу светл. кажалке	»Етерна« 1116	27.—
1	» шикл. за око руке без фосф. цилиндер	»Етерна« 1115	25.—
1	» шиклен за око руке без фосф. Анкер	»Етерна« 13106	20.—
1	» шиклен за око руке без фосф. Анкер	»Етерна« 1218	36.—
1	» сребрна за око руке без фосф. Анкер	»Етерна« 1117	28.—

УЗ СВАКИ САТ СЛЕДУЈЕ 5-то ГОДИШЊА ГАРАНЦИЈА.

Осим горњих сатова има велики избор сатова из других добрих фабрика — разних цена. Поштом, ни уз доплату ни без доплате, не може се слати, већ новац послати по коме долазећом, који би и сат примио.

Примају се и сатови на оправку.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кој, улица Кики 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гйбааница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина галијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, булбаствија и пржена риба за доручак од 8 сати до подне.

Јела чисто српска са свињском масти.

Сервирине бивкећа прима по умереној цени.

Препоручујемо српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђири Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

Српско Трговачко друштво а. д. СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до бископа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Врши на својој благајни мењање — размену свих новчаних места по повољним дневним курсевима.

Прима транспортну робу у своје транспортне магацине — вртнице у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатна.

УПРАВА.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за варане болести

Прими свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској зградној ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — и од 3—4 по подне у својој стани, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — у поредној ул. са булеваром краља Константина.

Потпуно је убрывавања Нескатиарванг или е новог француског препарата „Галикс“ противу сифилиса.

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.

Сифилис и све венеричне болести лечи са потпуним успехом.

Директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-р Архист. Христордулу

прима у својој клиници од 3 до 6 и по час. по подне.

Улица Вилатија бр. 314.

Улаз у ул. Методје 15.

Зубна лекарска клиника

„НОВА СРБИЈА“

г. Асплиандиса, хирурга-зубног лекара, дипломираог у Паризу

Улица ИГЪАТИЈА бр. 213.

Савршено лечење свију болести уста, десни и зуба помоћу електрицитета;

Вађење зуба без икаквог бола са нарочитим леком;

Грађење вештачких зуба свију система, који су у употреби у целој Европи и Америци, а од нарочитог тамничара, који је учинио и дуго година радио у Америци.

После загарантован односно зараде и солидности и по врло повољним ценама.

Савршена чистоћа и антисептика.

Част нам је ставити до знања српској војсци, а нарочито који долазе са положаја, и српској публици, да смо узели под закуп ресторацију

„Македонија“

код битолске железничке станице

где се кувају само српска јела. Сваког четвртка сарма од криве купуса а недељом подвизрак и гйбааница.

Потрудили смо се и набавили чиста аспалска вина као и старо шестогодишње природно вино у флашама звано „Македонија“.

Јела се готове са свињском масти.

У истом локалу има столариште вина Ђорџа С. Чомџића.

Препоручујемо српској војсци и публици молимо је за посету.

Са особитим поштовањем
Младен Бугарски и
Никола Далевојевић, Београђанин - „Грба“.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	ДИН.	1.—
„ Губек	„	0.80
„ Јаки	„	0.65
„ Аџрос	„	0.50

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној квалитету, зато препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро — Александрија — Солун
Најбоље и најкусније цигарете и дувачи свих врста.
Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији
На продају у свима дувачицима, нарочито „Миродатос“ и дувачи за луле.

Јављамо сродницима, друговима пријатељима и познаницима, да смо добили тужну вест из поробљене Србије, као круну свих патњи и невоља, да је наша мила, добра и у сваком погледу узорита мати

† Марица Т. Стефановића

умрла 30. децембра 1916 год.

Њено вежао материнско срце није могло издржати све оне муке, гледајући како јој се деца и учиници муче и злопате у ропству. Поред тога непрекидне брига и мисли за своја три сина и зета које је безгранично волела, која су одавно отишли негде далеко, далеко од мајке и својих најмилијих, убрзале су крај њеног примерног живота и не дочека испуњење своје највеће жеље често позављане: да сакупи своју децу око себе и међу њима мирно и спокојно умре. На против испуњења је се њена зла судбина: „Умрећу, ћето, и од мојих шест синова на један неће бити ту, да ми свећу запали“.

Оставајући своје у ропству и изгнаништву она се пресели у вечност и остави нас, да за њом до свог века тугујемо.

Ожалостивени синови:
Милосав Т. Стефановић благ. п. бр. XX; Милорад Т. Стефановић облезник п. бр. 16, и Милиша Т. Стефановић учитељ, рез. поручник п. бр. 16.

У истој мери су ожалостивени и они у прегаженој Србији:
муж Тасисје Стефановић; Верке: Станојка, Радомарка, Милосава и Рокскаја; унуке: Стетозар и Раде; унуке: Љубица, Милинка и Грозда са осталим многобројном родбином.